

עפ"ת (באר שבע) 40518-10-24 - אוסמה אלמכאוי נ' מדינת ישראל

עפ"ת (באר-שבע) 40518-10-24 - אוסמה אלמכאוי נ' מדינת ישראל מוחזק באאר-שבוע

עפ"ת (באר-שבע) 40518-10-24

אוסמה אלמכאוי

על ידי ב"כ עו"ד דוד דהן

נ ג ד

מדינת ישראל

על ידי ב"כ עו"ד אביב דMRI

בית המשפט המוחזק בבאר-שבוע

[20.11.2024]

לפני כב' השופט הבכיר נתן זלוט'ובר

פסק דין

המדובר בערעור על ההחלטה הדין וגזר הדין של בית המשפט השלום לערורה, במסגרת הורשע המערער בעבירה של נהיגה בזמן פסילה והושת עליון, בין היתר, עונש של פסילה בפועל לתקופה של 5 שנים ועל רכיב זה מערער המערער.

על פי כתוב האישום, נגג המערער ברכב ביום 14.02.2021, על אף שנפסל מלנהוג ביום 30.03.2016 על ידי בית המשפט לערורה במסגרת פל"א 9262-12-15 בנגדו לסעיף 67 לקוקודת התעבורה - ידוע על כך.

המערער הודה בניגומו ברכב במועד המצוי בכתוב האישום וגם לא כפר בכך כי נפסל מלנהוג על ידי בית המשפט במסגרת פל"א 9262-12-15, אך כפר בכך כי במועד בו נתפס נהוג על פי כתוב האישום, היה ניתן תחת פסילה זה ואת מאחר שפסילתו בפל"א עליה בסיסה התביעה את כתוב האישום, כבר רצתה והסתימה במלואה לטענתו.

לטענת המערער, הפסילה בפועל בת 12 החודשים אשר הוטלה על המערער בפל"א 15-12-12-9262 (להלן "התיק השלישי") הנה הינה פסילה מצטברת לשתי פסילות (שגם הן מצטברות אחת לשניה) אשר הוטלו על המערער בפל"ל 4833-11-13 (להלן "התיק הראשון") בו נפסל המערער ל-30 חודשי פסילה בפועל ובתת"ע 1480-06-12 בציירוף

תיק ת"ד 7970-03-10 (להלן "התיק השני") בו נפסל המערער לתקופה של 35 חודשים פסילה בפועל. על המערער הוטלו עונשי המאסר בפועל אחורי סורג ובריח לריצוי במצטבר בשני התקיכים באופן בו, עונש המאסר בין 6 חודשים אשר נגזר עליו בתיק התעבורה השני רוצה במצטבר לעונש המאסר בן 8 חודשים בפועל אשר הוטל עליו בתיק התעבורה הראשון.

המחלוקת בין הצדדים נועצה בשאלת המשפטית - האם במועד בו נתפס נהג המערער סימן לרצות את עונש הפסילה בשל כתוב האישום? על מנת להכריע במחלוקת זו הגיעו הצדדים בית המשפט קמא את טענותיהם וראיותיהם בכתב ולאחר הגשתן ניתנה להם אפשרות לזמן עדים.

המשיבה טענה, כי הפסילה הראשונה בשל התקיק הראשון החלה להימנות רק בסיום שתי תקופות המאסר המצתברות הרצופות זו לזו, אשר הוטלו על המערער בתיק הראשון והשני. לטענתה, כל עוד לא סימן המערער לרצות את עונש המאסר המצתברים בשני התקיקים לא ניתן להתחיל ולמנוע את תקופת פסילתו בתיק הראשון. על פי חישובי הפסילה של המשיבה, המערער התחיל לרצות את תקופת הפסילה הראשונה ביום 29.10.2014 - היום בו סימן לרצות את עונשי המאסר המצתברים בשני התקיקים.

בהתאם לכך, לטענת המשיבה, סיום פסילתו השלישי היה ביום 30.03.2021, קרי, 36 ימים לאחר שנטפס נהג וכן נוהג בעודו בפסילה ויש להרשיעו במינויו בכתב האישום. מנגד, טען המערער כי תקופת הפסילה הראשונה החלה להימנות מסיום תקופת המאסר הראשונה בת ה-8 חודשים, אותה סימן לרצות ביום 18.07.2014.

המעערר ביסס טענתו על סעיף 42(ג)(2) **לפקודת התעבורה**, שזהו לשונו: 42. (א) פסילה שהטייל בית משפט מקבל או מהחזקך רישון נהגה לפי פקודת זו תחול ביום מתן גור הדין אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת.

(ב) הוטלה פסילה על מי שנדון לפסילה בבית משפט קודם אשר תקופתה טרם נסתיימה, תהיה הפסילה שהוטלה כאמור מצתברת לקודמתה ותקופתה תחול בתום הפסילה הקודמת.

(ג) בחישוב תקופת הפסילה לא יבואו ב민ין -
(1) התקופה שחלפה עד מסירת הרישון לרשות שנקבעה לכך בתקנות ובדרך שנקבעה;
(2) התקופה שבה נשא בעל הרישון עונש מאסר על העבירה שבגללה נposal כאמור.
לטענת הגנה שלוש הפסילות הסתיימו ביום 18.12.2020, מעל ל-3 חודשים טרם נתפס המערער נהג וכן נוהג שזכהו מהינויו בכתב האישום.

בית המשפט קמא הרישע את המערער בעבירה של נהגה בזמן פסילה וקבע כי יש למנוע את הפסילה מושא התקיק הראשון מיום 29.10.2014, תוך שהוא קבע כי מועד סיום ריצוי כל עונשי הפסילה, מושא שלושת התקיקים האמורים - ובמשך הכל 77 חודשים פסילה מצתברים, הינו 20.03.2021 וללא ביום 14.02.2021 נהג המערער בעודו נתן תחת פסילה.

בב' המשפט קמא נימק את קביעתו ציין, כי במקורה זה אין מדובר במילוי שהחל לרצות את פסילתו בתיק הראשון ביום בו ניתן גזר הדין בתיק הראשון ואםvr אין פני הדברים, אז בהתאם לסעיף 42(ג)(2) לפקודת העבורה - בתקופת הפסילה לא תבוא במנין התקופה שבה נשא עונש מאסר בתיק הראשון ובתיק הראשון בלבד. במקורה זה, לטענת בית המשפט קמא, בית המשפט הורה אחרת וקבע במסגרת גזר הדין כי "הפסילה תימנה מיום שחרורו ממאסר". לאור העובדה שהמערער לא שוחרר ממשרר בסיום ריצוי המאסר שהוטל עליו בתיק הראשון אלא שוחרר ממשרר ביום 29.10.2014, לאחר שריצה את שני המאסרים שהוטלו עליו בתיק הראשון ובתיק השני, יש למנות את הפסילה מיום שחרורו ממאסר, קרי, מיום 29.10.2014.

בב' המשפט ציין כי בגין גזר דין לא נקבע כי הפסילה תימנה מיום ריצוי המאסר בתיק זה וצמוד המילוי "שחרורו ממאסר" אינו סובל פרשנות אחרת, מועד השחרור הוא המועד בו נפתחו שעריו הכלא והמערער יצא לחופשי. ב"כ המערער חוזר על טענותיו בהודעת הערעור והוסיף כי:

- שגה בית המשפט קמא כאשר עשה כן היה מדובר במילוי שהחל לרצות את פסילתו ביום בו ניתן גזר דין בתיק הראשון, הרוי אך בהתאם לסעיף 42(ג)(2) לפקודת העborה, היה מקום לקבע כי הפסילה לא תבוא במנין התקופה שבה נשא עונש מאסר בתיק הראשון בלבד.

טענת ב"כ המערער לבית המשפט קמא לא הייתה סמכות לקבע כי הפסילה תימנה מיום גזר דין, בשל תקופת המאסר המקורי סוג ובירח, אשר נגזרה על המערער בתיק זה ולאור הוראת החוק החד משמעית בסעיף 42(ג)(2) לפקודת העborה המסייעת כל אפשרות למנהטת הפסילה מיום גזר דין, עת שווה מי שנדון להפסילה בפועל במאסר סORG ובריח בשל העבירה בגינה נפסל.

- שגה בית המשפט קמא כאשר עשה כן היה מדובר בתחולתה של הפסילה, עתקבע כי הפסילה תחול מיום "שחררו ממאסר" לפקודת העborה להוראות אחרות לעניין תחולתה של הפסילה, שכן הוראת סעיף 42 (א) לפקודת העborה היא ליום בו יצא המערער לחופשי, שכן הוראת סעיף 42 (א) לפקודת העborה היא הוראת חוק כללית ואילו סעיף 42 (ג) (2) הקובע כי "תקופה שבה נשא בעל הרישון עונש מאסר על עבירה שבגללה נפסל לא תבוא במנין ימי הפסילה, הוא הוראת חוק ספציפית ולכן יש להעדיפו.

- סעיף 42(ג)(2) הוא ברור ולא מותיר מקום לפרשנות לשונית, תכליתית שונה.

- יש לחשב את ימי הפסילה כמצאות החוקן ולקבוע כי תחילת ריצוי הפסילה הראונה היא ביום בו סיים המערער לרצות את תקופת מאסרו בגינה נפסל באותו תיק, קרי, מיום 18.7.2014.

- בעת גירת דין של המערער בתיק הראשון המערער היה עצור רק בין התיק בו נגזר דין ולא מן הנמנע שבשל כך נקבע בתקופת מאסרו בגינה "מיום שחררו ממאסר" ולא ציין "מיום שחרורו ממאסר בתיק זה".

- שימוש הוראת סעיף 42(ג)(2) בא לידי ביטוי בסעיף 6 באישור הפקדת רישון נהיגה המונפק על ידי מזכירות בית המשפט שניתן למי שנפסל מלנהוג אסמכתא רשמית להגשתה למשרד הרישוי בה מצוין במפורש "תקופת המאסר שנגזרה עלייך בעקבות זה לא תבוא במנין ימי הפסילה".

חרף האמור, באישור ההחלטה אשר הופק בתיק הראשוני מזמן כי התאריך בו הופקד רישיון הנהיגה. מדובר ביום בו סיים המערער לרצות את מסרו בתיק השני ולא את מסרו בתיק הראשוני.

- לחילופין טען המערער, כי שגה בית המשפט קמא שהשitis על המערער עונש של 5 שנות פסילה בפועל. המדבר בעונש חממי שאיןו הולם את נסיבות ביצוע העבירה ונסיבות האישיות של המערער וזאת הגם שבית המשפט קמא גזר על המערער מחצית מהעונש הקבוע בסעיף 40א(א) לפקודת התעבורה. לטענת ב"כ המערער היה על בית המשפט קמא להסתפק בתקופת פסילה קצראה יותר של פחות מ-12 חודשים.

- המערער عمل קשה להוצאה רישיון הנהיגה לרבות ביצוע מבחנים מעשיים, עיוניים, קורסים נוספים להם נדרש על ידי משרד הרישוי. בסיום תהליך זה קיבל המערער רישיון הנהיגה מסוג C1.

- פסילתתו של המערער בת ה-5 שנים תחזר את המערער לאוכלוסייה לא מורשים לנוהga לאחר שיריצה 77 חודשים פסילה, תוצאה שאינה מידתית גם לנוכח העובדה כי המערער היה אמור לסיים לרצות את פסילתו 36 ימים לאחר שנטפס נהג.

- סוג רישיון הנהיגה בו אוחז המערער היום מהו אמצעי בעזרתו הוא מפרנס את משפחתו.

- נהיגתו של המערער ביום לאחר שידיש את רישיונו אינה הנהיגה שיש בה כדי לסכן את הציבור.

- המערער עבר שיקום תעבורתי פרי יוזמתו, ללא סיוע בגורמים חיצוניים דבר המעיד על כוונתו האמיתית להשתקם.

דין והכרעה
קרהתי בעין את הוודעת הערעור, את הכרעת הדין וגזר הדין של בית המשפט קמא ואני סבור שיש לדחות את הערעור.

ראשית, יש לעורר הבנה בין סעיף 42 (א) לפקודת התעבורה המתיחס למועד בו תחול הפסילה לבין סעיף 42 (ג) לפקודת התעבורה המתיחס לימים שלא יבואו במניין בחישוב תקופת הפסילה.

תחילת תקופת הפסילה היא הרלוונטיות לשאלת ביצוע עבירה של נהיגה בזמן הפסילה, במקרה זה - שכן עבירה של נהיגה בזמן הפסילה בהתאם לסעיף 67 לפקודת התעבורה, מתקיימת כל עוד הפסילה בתוקפה.

השאלה שבילבת המחלוקת בין הצדדים היא מתי החל מנין ימי הפסילה מושא התקן הראשוני ולכן הסעיף הרלוונטי לעניינו הוא סעיף 42 (א) לפקודת התעבורה, הקובע:

42. (א) פסילה שהטיל בית משפט מקבל או מהחזיק רישיון הנהיגה לפי פקודת זו תחול ביום מתן גזר הדין אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת.

כפי שקבע בית המשפט קמא, בעניינו של המערער בהתאם לסעיף 42 (א) לפקודת התעבורה, הפסילה לא מתחילה מיום גזר הדין, שכן בית המשפט קבע במסגרת גזר הדין בתיק הראשוני כי "הפסילה בפועל תימנה מיום שחרורו ממסר".

קבעתו של בית המשפט קמा נכונה, כי במצב דברים זה ולאור העובדה שהמערער לא שוחרר ממשרר בסיום ריצוי המאסר שהוטל עליו בתיק הראשון, אלא שוחרר ממשרר ביום 29.10.2014 רק לאחר ששיטם לרצות את שמי המאسريים שהוטלו עליו בתיק הראשון ובתיק השני במצטבר, יש להחשב את תקופת הפסילה מושא התיק הראשון מהיום שוחרר, קרי מיום 29.10.2014.

לו בית המשפט היה חפץ כי הפסילה תמנה מיום "שחררו" ממשרר בתיק מושא הפסילה, היה מצין זאת במפורש וכל עוד קבוע כי הפסילה תמנה מיום השחרור ממשרר, אין לעשות שימוש בסעיף 42(ג)(2) על מנת לפרש את דבריו המפורשים של בית המשפט ולקבוע כי כוונתו הייתה כי הפסילה תמנה מיום שחרור של המערער מעונש המאסר בגין תיק זה זהה בלבד.

אינו מסכים עם טענת ב"כ המערער, כי על פי מצוות המחוקק, תחילת ריצוי הפסילה הראשונה היא ביום בו סיים המערער לרצות את תקופת מאסרו בגינה נפסל באותו תיק, קרי, ביום 18.7.2014, שכן סעיף 42(ג), אליו מפנה ב"כ המערער, כלל אינו מתיחס למועד תחילת ריצוי הפסילה, אלא לימים שאינם באים במנין חישוב הפסילה ובמקרה זה איננו נדרש לו שכך בית המשפט ציין במפורש בגין הדין מתי יחל ריצוי עונש הפסילה - ביום שחררו ממשרר.

פרשנות תכליתית של החוקה הרלוונטיית ו מבחן השכל היישר יובילו לאותה התוצאה. תוכאה אחרת תשכל את מטרת עונש הפסילה ותורקנו מתוקן.

כפי שקבעתי בעפ"ג 39062-01-10 מדינת ישראל נ' מרעי בטאתה: "אכן...כאשר הדבר נדרש, מבין הפירושים הסבירים יבחר הפירוש המקל עם הנאשם, אך מנגד אסור שנתעלם מהחוובה לקיום מערכת אכיפת חוק אפקטיבית, תוך מתן פירוש לא סביר לחוק או לאמור בגין הדין..."

במקרה זה פרשנותו של ב"כ המערער אינה מתפשרת עם תכלית החוק ועם מבחני השכר היישר, שכן לא מתקבל על הדעת כי המערער ירצה עונשי מאסר מצטברים ובכך יזכה לסוג של "הנחה" בחישוב מנין ימי הפסילה ועונש זה יבעל למעשה בתקופת המאסר - בה אין טעם בפסילה כי בכל מקרה הפסול לניגזה לא נהוג בזמן מאסר, ועונש הפסילה למעשה אינו עונש אפקטיבי בעת מאסר.

ראו לעניין זה בעפ"ג 9171/16 מאגד לבונה נ' מדינת ישראל:

"הנני סבור, כי תכילת הוראת החוק האמורה, אינה מתיישבת כלל ועיקר עם הפרשנות לפיה בחישוב תקופת הפסילה לא Taboa במנין הימים תקופה בה ריצה בעל הרישון עונש מאסר בעבודות שירות, ומכך - אינה סובלת פרשנות כזו. כפי שצין השופט נ' סולברג בע"פ 2965/13 מדינת ישראל נ' אלרפעיה [פורסם ב公报] (להלן: עניין אלרפעיה), "אין טעם ולא תוכלת בפסקית רישון נהיגה כזו "גבלעת" בתקופת מאסר, שבה מלא בטל כל אסיר מהנהגה" (שם, בפסקה 25). בעניין זה, הוסיף והטיע השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין כי "סעיף 42(ג)(2) לפקודת התעבורה - ברור כמשמעותו בצהרי היום. תקופת פסילה שבגדיר המאסר היא תרתי דסתרי, היתה כלל היהת ולא נבראה, וכפי שצין חברי, לא רק שאין לה נפקות ממשית אלא אינה משרתת את תכילת הפסילה, להגן על הציבור מגחתת עבריתנים". תכילת ברורה זו אינה מתקיימת, כאשר עסקינו במסר המרוזча בדרך של עבודות שירות. זאת, שכן הצורך להגן על הציבור מפני מסוכנותו של מי שנפלס נהיגה, אינו בא על סיפוקו...".

לאור האמור, כפי שקבע בית המשפט קמא, 77 חודשי הפסילה שהיא על המערער לרצות הסטיימו ביום 20.03.2021 ולכן במועד 14.02.2021 נאג המערער בעודו בפסקילה ולפיכך יש להרשינו ביצוע עבירה זו. באשר לעונש הפסילה שהושת על המערער, לא מצאת כי יש להתערב בו בנסיבות העניין. המערער אוחז ברישון נהיגה משנת 2000 (רישונו פקע משנת 2002 וחודש לאחרונה) וצבר לחובתו 80 הרשעות קודומות, 6 מהן בגין ביצוע עבירות של נהיגה בזמן פסילה, כאשר בגין הושטו על המערער עונשי מסר לריצוי בפועל ומסרים מותנים.

הרשעות האחורה של המערער בעבירה של נהיגה בזמן פסילה היא משנת 2016 ושתי הרשעות נוספות הן משנת 2014 (בgen 3 עבירות שבוצעו בשנים 2009, 2010, 2012 ו-2013) והרשעה נוספת משנת 2008. בית המשפט קמא ציין, כי התחשב בנסיבות האישיות של המערער וב להשפעת העונש שיטול עליון על בני משפחתו ופרנסתם, כן ציין כי התחשב בכך שהמעערער התאם לחזור למוטב, עבר הליך שיקום ממושך וחידש את רישונו אחרי 20 שנה של פקיעה ואף מתפרקנס מנהיגתו.

בית המשפט קמא ציין כי הגם שסעיף 40א(א) לפקודת התעבורה קובל עונש של פסילה מינימום בת 10 שנים בנסיבות העניין, שכן המערער כבר לחובתו בעשור האחרון מעל ל-3 הרשעות קודומות בעבירות המפורחות בסעיף זה, סעיף 40א(ג)(1) לפקודת התעבורה מאפשר בנסיבות מיוחדות שיש לפרש בפסק הדין להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר בלבד שבית המשפט שוכנע כי אין בהמשך הנהיגה על ידי הנאשם ממשום סכנה לציבור. בית המשפט קמא הפנה לע"ת 24-06-27818 מדינת ישראל נ' ابو אלקיים בו קבע בית המשפט המחויז כי את תנאי הסף להחרגת עניינו של הנאשם מתחולת סעיף 40א ניתן לבחון "בעיקר לפי גילין הרשעות, פלילי ותעבורי המספקים אינדיקטיה טוביה לאוותה מסוכנות ועוצמתה".

בנסיבות העניין קבע בית המשפט קמא כי לאחר ריצוי מספר שנים פסילה, לא יהיה בהמשך הנהיגתו של המערער כדי לסכן את ציבור משתי הדר. כן קבע כי התנאי הנוסף הקבוע בסעיף 40א(ג)(1) - קיומן של נסיבות מיוחדות, מתקיים בעניינו של המערער לאור השיקום בהיבט התעבורי שuber, חידש רישון הנהיגה לאחר 20 שנות פקיעה, הוצאת רישון C1 והעובדה כי המערער מפרנס את משפחתו מנהיגתו על משאית.

בית המשפט קמא אף ציין כי העבירות הקודמות אשר מופיעות את סעיף 40א נערבו כ-8 שנים ויותר לפני ביצוע העבירה הנוכחית, מאז ביצוען חלף עשור והעבירה הנוכחית אף היא עברה לפני כשלוש וחצי שנים. לאור האמור, השיטת בית המשפט קמא עונש של 5 שנים פסילה ואני מוצא שיש להקל בעונשו של המערער מעבר להקלת שניתנה לו על ידי בית המשפט קמא, כאשר בנסיבות העניין קבוע המחוקק עונש פסילת מינימום של 10 שנים ובית המשפט קמא כבר לקח בחשבון את כל הנסיבות הממלות שניתן להתחשב בהן בגישה עונשו של המערער. עוד אני מוסיף, כי אין לחסוב שהמעערער, בשעה נהוג, לא הבין שהפסילה לא הסתיימה בשל הטענות המשפטיות שטען סגנורו, וזאת כי באישור הפקודה אשר הופק בתיק הראון מצוין כי התאריך 29.10.2014 הוא התאריך בו הופקד רישון הנהיגה. מדובר ביום בו סיים המערער לרצות את מסרו בתיק השני ולא את מסרו בתיק הראשון. הערעור נדחה.

בנוסף לכך שהצדדים יכולים לראות את פסק הדין, עם חתימתו, בנת המשפט, המזכירות מתבקשת גם לשלוח להם עותק.

ניתן היום, י"ט חשוון תשפ"ה, 20 נובמבר 2024, בהעדר הצדדים.